

Original Research

Screening and Finalizing Indicators for the Development Model of Elderly Veterans' Sports in Iran Using the Fuzzy Delphi Technique

Elaheh Damavandi Joghali¹, Hossein Poursoltani Zarandi*², Nematollah Nemati³

1. PhD student in Sports Management, Department of Physical Education and Sport Sciences, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran
2. Associate Professor of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran
3. Associate Professor in the Department of Sports Sciences, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran

ARTICLE INFO

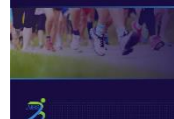
Received: 2025/03/17
Reviewed: 2026/04/14
Revised: 2026/05/07
Accepted: 2026/06/20

Keyword:

Elderly veterans
Indicator screening
Fuzzy Delphi
Sports development, Foundation of
Martyrs and Veterans Affairs

ABSTRACT

Introduction: The objective of the current research was to screen and finalize the indicators for the development model of elderly veterans' sports in Iran using the Fuzzy Delphi technique, in order to develop a comprehensive and operational model for policy-making within the Foundation of Martyrs and Veterans Affairs. **Methodology:** This research is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in nature. The statistical population included specialists in sports management and senior experts from the Foundation of Martyrs and Veterans Affairs, from whom 20 individuals were purposefully selected as the expert panel. The research instrument was a researcher-made questionnaire extracted from the literature, which was distributed in three rounds of Fuzzy Delphi. For data analysis and determination of the consensus threshold, the Chien and Lin (2002) index was used. **Findings:** In the screening stage, after analyzing the experts' opinions and through three iterative rounds, 46 final indicators were established within 11 main components. The results indicated that the 'Cultural' (Rank 5) and 'Logistics' (Rank 6) components were ranked higher than the 'Festivals' and 'Health and Psychological' components. The stability of opinions in the third round (with a difference less than 0.1) demonstrated complete theoretical saturation in the finalized indicators such as ergonomic equipment, service smartization, and specialized trainers. **Conclusion:** The finalization of this model showed that the development of elderly veterans' sports in Iran necessitates moving beyond traditional festival-oriented approaches and focusing on "infrastructure engineering" and "specialized cultural development." The prioritization of logistics over health highlights that until environmental and physical requirements are met, health and psychological objectives will not be achieved. This model can be used as an upstream document for budget allocation and macro-planning within the Foundation of Martyrs and Veterans Affairs.

غربالگری و نهایی سازی شاخص های مدل توسعه ورزش جانبازان سالمند ایران با استفاده از تکنیک دلفی فازی

الهه دماوندی جغال^۱ حسین پورسلطانی زرنندی^۲ * نعمت الله نعمتی^۳

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، دامغان، ایران

^۲ دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

^۳ دانشیار گروه علوم ورزشی، واحد دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، دامغان، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

مقدمه: با توجه به چالش های زیستی و افت توانمندی های جسمانی در دوران سالمندی ایثارگران، لزوم بازنگری در الگوهای ورزشی این قشر اجتناب ناپذیر است. هدف از پژوهش حاضر، غربالگری و نهایی سازی شاخص های مدل توسعه ورزش جانبازان سالمند ایران با استفاده از تکنیک دلفی فازی بود تا مدلی جامع و عملیاتی برای سیاست گذاری در بنیاد شهید و امور ایثارگران تدوین گردد.

دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۱۰/۲۵

تاریخ داوری: ۱۴۰۴/۱۱/۲۰

بازنگری مقاله: ۱۴۰۴/۱۲/۱۲

پذیرش مقاله: ۱۴۰۵/۰۲/۱۵

روش شنا سی: این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری شامل متخصصین مدیریت ورزشی و کارشناسان ارشد بنیاد شهید بود که ۲۰ نفر به عنوان پل خبرگان به روش هدفمند انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته استخراج شده از ادبیات تحقیق بود که در سه راند دلفی فازی توزیع گردید. جهت تحلیل داده ها و تعیین آستانه اجماع، از شاخص چنگ و لین (۲۰۰۲) استفاده شد.

کلید واژگان

جانبازان سالمند

غربالگری شاخص ها

دلفی فازی

توسعه ورزش

بنیاد شهید

یافته ها: در مرحله غربالگری، پس از تحلیل نظرات خبرگان و طی سه مرحله رفت و برگشت، ۴۶ شاخص نهایی در قالب ۱۱ مؤلفه اصلی تثبیت شدند. نتایج نشان داد که مؤلفه های «فرهنگی» (رتبه ۵) و «لجستیک» (رتبه ۶) در جایگاهی بالاتر از مؤلفه های «جشنواره ها» و «سلامت و روانی» قرار گرفتند. پایداری نظرات در راند سوم (با اختلاف کمتر از ۰/۱) نشان دهنده اشباع نظری کامل در شاخص های نهایی شده نظیر تجهیزات ارگونومیک، هوشمندسازی خدمات و مربیان متخصص بود.

نتیجه گیری: نهایی سازی این مدل نشان داد که توسعه ورزش جانبازان سالمند در ایران مستلزم عبور از نگاه های سنتی جشنواره محور و تمرکز بر «مهندسی زیر ساخت ها» و «فرهنگ سازی تخصصی» است. اولویت یافتن لجستیک بر سلامت، بیانگر این واقعیت است که تا الزامات محیطی و فیزیکی فراهم نشود، اهداف بهداشتی و روانی محقق نخواهند شد. این مدل می تواند به عنوان سند بالادستی در تخصیص بودجه و برنامه ریزی های کلان بنیاد شهید مورد استفاده قرار گیرد.

مقدمه

در عصر حاضر، سازمان‌ها و فدراسیون‌های ورزشی در محاصره تغییرات پرشتاب محیطی و جهانی قرار دارند. این وضعیت، پایش مداوم رویدادهای درونی و بیرونی را برای هماهنگی با تحولات جدید، به امری حیاتی تبدیل کرده است. در دنیایی که با سرعتی بی‌سابقه در حال دگرگونی است، تصمیم‌گیری‌های آنی و تکیه بر شهود یا تجربیات شخصی دیگر پاسخگوی نیازها نیست؛ بلکه موفقیت نصیب سازمان‌هایی می‌شود که اصول علم مدیریت راهبردی را سرلوحه کار خود قرار می‌دهند (فرد، ۱۳۹۸). مطالعات گسترده پژوهشگران نشان‌دهنده آن است که برنامه‌ریزی راهبردی با بهبود عملکرد سازمان رابطه‌ای مستقیم و مثبت دارد (هریس و اوگبونا؛ ۲۰۰۶). به تعبیر خوئل روزز، سازمانی که فاقد استراتژی باشد، به کشتی‌ای بدون ناخدا می‌ماند که در تلاطم امواج سرگردان است. بر این اساس، هر مجموعه‌ای که در پی دستیابی به تعالی است، باید علاوه بر ترسیم دقیق اهداف، مسیر و زمان‌بندی رسیدن به آن‌ها را نیز مشخص کند (پدراس و همکاران، ۲۰۱۹). واژه "راهبرد" که در ابتدا از ادبیات نظامی و برای تبیین چگونگی تحقق اهداف جنگی وام گرفته شده بود (فرد، ۱۳۹۸)، امروزه در قالب یک برنامه جامع تعریف می‌شود که ضامن دستیابی به آرمان‌های کلیدی سازمان است (حمیدی‌زاده، ۱۳۹۷). در واقع استراتژی، طرحی کلان است که هویت و رسالت اصلی سازمان را بر مبنای خدماتی که به جامعه ارائه می‌دهد، پی‌ریزی می‌کند (فرد، ۱۳۹۸). پژوهشگران متعددی بر اهمیت حیاتی برنامه‌ریزی استراتژیک صحنه گذاشته و میان این سبک مدیریتی و ارتقای عملکرد سازمانی، پیوندی ناگسستنی یافته‌اند (هریس و اوگبونا؛ ۲۰۰۶). به باور «خوئل روزز»، سازمان بدون استراتژی به کشتی سرگردانی می‌ماند که فاقد ناخداست؛ لذا هر مجموعه هدفمندی برای دستیابی به موفقیت، ناگزیر است اهداف خود را به روشنی ترسیم کرده و مسیر و بازه زمانی تحقق آن‌ها را با دقت تدوین نماید (پدراس و همکاران؛ ۲۰۱۹). این مفهوم که ریشه در تاکتیک‌های نظامی دارد (فرد، ۱۳۹۸)، امروزه در برابر دنیای پررقابت کسب‌وکار به ابزاری بقا و پیروزی در برابر ابهامات محیطی تبدیل شده است (جونور؛ ۲۰۱۷). از نگاه «هانسن» (۲۰۱۴)، مدیریت راهبردی فرآیندی فراگیر است که توانسته نظر مدیران بخش‌های دولتی را نیز به خود جلب کند. در واقع، سازمان‌ها برای پیشتازی در عرصه رقابت، نیازمند برنامه‌ریزی آینده‌نگر هستند تا با تحلیل دقیق فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت و ضعف، راهبردهایی را برگزینند که تعامل بهینه با محیط را در بلندمدت تضمین کند (کمپس و پاپوس، ۲۰۱۶). در این میان، سازمان‌های ورزشی نیز به دلیل مواجهه با چالش‌هایی

چون نوسانات اقتصادی، محدودیت‌های قانونی و رقابت‌های فزاینده در خدمات ورزشی، بیش از پیش به مدیریت پویا و استراتژیک نیازمندند (نادری‌نسب، ۱۳۹۰). جریبات جهانی نشان می‌دهد که واکنش‌های انفعالی دیگر کارساز نیست و پیش‌بینی رویدادهای آتی در قالب برنامه‌ریزی استراتژیک، رمز موفقیت است (رستمی، ۱۳۹۲). برای مثال، جهش خیره‌کننده کشورهای چین و استرالیا در رده‌بندی مدال‌های المپیک طی سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۸، گواهی بر اثربخشی مدیریت برنامه‌محور در ورزش قهرمانی است (سیف‌پناهی و همکاران، ۱۳۹۰). ادبیات پژوهشی اخیر در مدیریت ورزشی، بر پیوند ناگسستنی میان تحول راهبردی، نوآوری و ارتقای سطح عملکرد تأکید دارد. در همین راستا، ماتوس و همکاران (۲۰۲۳) تدوین برنامه‌های استراتژیک را پیش‌شرط تفوق بر رقبا برمی‌شمارند. یافته‌های سلطانی‌زاده و همکاران (۱۴۰۳) نیز گویای آن است که تلفیق نوآوری با تفکر راهبردی، نه تنها عملکرد فدراسیون‌ها را بهبود می‌بخشد، بلکه ابزاری کارآمد برای مدیریت چالش‌های درونی است. در حالی که پژوهشگرانی چون آلوز-سیکرا و همکاران^۱ (۲۰۲۳) و کونتو و همکاران^۲ (۲۰۲۳)، ارکان موفقیت فدراسیون‌ها و باشگاه‌ها را در رهبری مقتدر و ارتباطات نظام‌مند می‌بینند، پراتاما و همکاران^۳ (۲۰۲۴) بر این باورند که فقدان دیدگاه روشن در سطوح مدیریت ارشد، همچنان مانعی جدی در مسیر پیاده‌سازی این برنامه‌هاست. در حوزه تحلیل‌های کاربردی، استفاده از ابزارهای استراتژیک مورد توجه بوده است؛ به طوری که خزائی‌پول و همکاران (۱۴۰۳) با بهره‌گیری از مدل SWOT، اتخاذ رویکردهای دفاعی را برای برخی باشگاه‌ها ضروری دانسته‌اند. همچنین، ایروان‌جم و همکاران (۱۴۰۲) با استفاده از روش‌شناسی ISM، جایگاه راهبردهای دانش‌بنیان را در زیرساخت‌های استراتژیک فدراسیون‌ها تبیین کردند. افزون بر این، در فضای پساکرونا، ضرورت بهره‌گیری از فرصت‌های نوظهور بازار از طریق استراتژی‌های رشد‌محور توسط رومادونی پراتیوی و همکاران^۴ (۲۰۲۳) مورد تأکید قرار گرفته است. در قلمرو تخصصی فوتسال، علیزاده و همکاران (۱۴۰۳) با شناسایی متغیرهای اقتصادی و منابع توسعه، الگوی پیشرفت فوتسال در سطح استانی را طراحی کردند. از منظری آینده‌پژوهانه، ابوالحسینی و همکاران (۱۴۰۳) ضمن استخراج پیشران‌های کلیدی فوتسال کشور، نسبت به احتمال بروز وضعیت بحرانی در افق ده ساله در صورت عدم مداخلات اصلاحی، هشدار دادند. همچنین در مبحث داوری، ایرجی‌نقندر و همکاران (۱۴۰۳) با نقد رویکردهای فردگرایانه در تصمیم‌گیری داوران نخبه، بر لزوم تقویت تعاملات محیطی برای بهبود بازدهی سازمانی تصریح

^۱Matos et al^۲such as Alves-Sicra et al^۳Conti et al^۴Pratama et al^۵Romadoni Prativi et al^۱Harris and Ogbonna^۲Harris and Ogbonna^۳Pedras et al^۴Junior^۵Hansen^۶Campus and Papos

این تحقیق تلاش می کند تا با عبور از نگاه های کلی، به «تحلیل راهبردی و اولویت بندی مؤلفه های حرفه ای سازی و توسعه اقتصادی فوتسال بانوان ایران با رویکرد QSPM» بپردازد

روش شناسی

این پژوهش با رویکردی آمیخته (کیفی-کمی) از نوع اکتشافی-توالی بندی شده و با هدف کاربردی انجام گرفت؛ در فاز نخست، با استخراج داده های کیفی از طریق مصاحبه های نیمه ساختاریافته با ۱۲ خبره حوزه مدیریت ورزشی و بنیاد شهید بر مبنای اصل اشباع نظری و تحلیل به روش نظریه داده بنیاد با رویکرد برآینده گلیزری (*Emergent Approach*) در نرم افزار -*MAXQDA* ۲۰۲۰، مؤلفه های اولیه مدل شناسایی شدند. در فاز دوم جهت پالایش و نهایی سازی شاخص ها، ابتدا روایی محتوایی با روش لاو شه ($>CVR 0.70$) تایید و سپس با به کارگیری تکنیک دلفی فازی (*Fuzzy Delphi Method*) و استفاده از اعداد فازی مثلثی (*TFN*) جهت حذف ابهام نظرات نخبگانی، شاخص های نهایی بر اساس حد آستانه ($>YS 0$) تثبیت گردیدند. در نهایت در فاز کمی، پر سشنامه محقق ساخته برآمده از مراحل پیشین، میان ۲۶۹ نفر از جانبازان سالمند کشور (منتخب به روش تصادفی خوشه ای چندمرحله ای از ۵ قطب جغرافیایی ایران) توزیع شد و داده ها جهت اعتبارسنجی ساختاری مدل و آزمون برازش، با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری (*SEM*) در نرم افزارهای -*SPSS* ۲۶ و -*ALISREL* ۸، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

کردند. در نهایت، مطالعات مرتبط با عدالت جنسیتی نشان دهنده یک گذار پارادایمی است. در حالی که اسناد توسعه ای کلان مانند چشم انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی به توانمندسازی زنان شتاب بخشیده اند (ریسواندا ایماوان و همکاران؛ ۲۰۲۴) و نهادهای شهری نقش حمایتی پررنگی ایفا می کنند (هاتون کورکماز؛ ۲۰۲۳)، اما چالش هایی نظیر استیگماهای جنسیتی و رفتارهای زن ستیزانه در محیط های حرفه ای همچنان عامل فرسودگی شغلی زنان مربی محسوب می شوند (بالدسارو و همکاران؛ ۲۰۲۳؛ دوس سانتوس و همکاران؛ ۲۰۲۵). علی رغم این موانع، راهکارهایی نظیر بازی های ترکیبی در مدارس برای نهادینه سازی عدالت جنسیتی پیشنهاد شده است (آنتونیو جانسن و همکاران؛ ۲۰۲۴). با این حال، جولیا بارریا و همکاران (۲۰۲۴) و پرسی چامپی هومان و همکاران (۲۰۲۴) با اشاره به رویدادهای پیش رو مانند جام جهانی ۲۰۲۵، بر وجود شکاف های پژوهشی جدی در حوزه رهبری زنان و ورزش معلولان تأکید کرده و خواستار تحقیقات ژرف تر در این زمینه ها شده اند. در همین راستا، توسعه ورزش در ایران به ویژه در حوزه هایی مانند فوتسال بانوان مستلزم عبور از الگوهای سنتی و تدوین برنامه های کارآمد و نوین است. برای خروج از رکود و بهره گیری از ظرفیت های موجود در فوتسال بانوان، شناسایی دقیق نیازها و موانع جهت ترسیم یک نقشه راه راهبردی، ضرورتی انکارناپذیر است. در شرایطی که تحلیل های محیطی بر ضرورت گریزناپذیر آینده نگری و تدوین برنامه های مدون تأکید دارند، نیاز به یک نقشه راه راهبردی در ورزش بانوان بیش از هر زمان دیگری احساس می شود. بر همین اساس، پژوهش حاضر در پی پاسخ به این پرسش کلیدی است که الگوی بهینه برای هدایت مسیر فوتسال بانوان کشور چیست؟ در واقع،

یافته ها

جدول ۱. مشخصات مصاحبه شوندگان

ردیف	کد مصاحبه	سمت و تخصص	سابقه کار	تحصیلات	جنسیت	مدت زمان مصاحبه
۱.	P1	مدیرکل اداره ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۸	کارشناسی ارشد	مرد	۷۵ دقیقه
۲.	P2	معاونت اداره ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران	۳۲	کارشناسی ارشد	مرد	۶۰ دقیقه
۳.	P3	رئیس اردوها و سفرها اداره ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۵	کارشناسی ارشد	مرد	۹۰ دقیقه
۴.	P4	رئیس اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان البرز	۲۵	کارشناسی ارشد	مرد	۸۵ دقیقه

^oAntonio Jansen et al

^lJulia Barrera et al

^YChampihuaman et al

^lRisvanda Imawan et al

^YHatun Korkmaz

^YDos Santos et al

^lBaldsaro et al

۵.	P5	رئیس اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران تهران بزرگ	۲۷	کارشناسی ارشد	مرد	۹۵ دقیقه
۶.	P6	رئیس توسعه ورزش اداره ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۵	کارشناسی	مرد	۴۵ دقیقه
۷.	P7	کارشناس مسئول توسعه ورزش اداره ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۳	دکتری مدیریت ورزشی	زن	۸۰ دقیقه
۸.	P8	مسئول مسابقات فدراسیون ورزش دانش آموزی ایران	۲۴	دکتری مدیریت ورزشی	مرد	۵۰ دقیقه
۹.	P9	رئیس دارایی مناطق تهران	۲۵	دکتری مدیریت	مرد	۶۰ دقیقه
۱۰.	P10	رئیس اداره نشاط و سلامت اداره ورزشی و اردویی بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۶	دکتری مدیریت	مرد	۶۰ دقیقه
۱۱.	P11	جانباز ۷۰٪ در کمیته ملی پارالمپیک	۲۷	دکتری مدیریت	زن	۵۰ دقیقه
۱۲.	P12	مدرس وهیات علمی دانشگاه	۲۵	دکتری مدیریت	مرد	۴۵ دقیقه

یافته‌های بخش کیفی پژوهش نشان داد فرآیند استخراج مفاهیم از طریق مصاحبه عمیق با ۱۲ نفر از خبرگان ارشد مدیریت ورزشی و بنیاد شهید (با میانگین ۲۶ سال سابقه)، حول چهار محور نیازسنجی، اثرات مشارکت، الزامات زیرساختی و الگوهای موفق توسعه ورزش جانبازان سالمند شکل گرفته است؛ در همین راستا، تحلیل داده‌ها به روش کدگذاری سه‌مرحله‌ای گلیزر (باز، نظری، انتخابی) در نرم‌افزار MAXQDA ۲۰۲۰ انجام شد و اعتبار فرآیند بر اساس معیارهای چهارگانه گوبا و لینکلن از طریق پایایی بازآزمون (ضریب توافق ۰/۷۹،۸ پس از ۸ روز) و ممیزی خبرگان به تأیید رسید. سنجش پایایی بخش کیفی پژوهش نشان داد که فرآیند کدگذاری مصاحبه‌ها با کسب ضریب توافق کل ۰/۷۹،۸ درصد در آزمون بازآزمون، از ثبات و پایداری مناسبی برخوردار است؛ روندی که در کنار راهبردهایی چون بازبینی اعضا، حساسیت علمی محقق و رعایت کامل ملاحظات اخلاقی، کیفیت متدولوژیک یافته‌ها را تضمین نمود. در ادامه، جهت غلبه بر ابهام قضاوت‌های ذهنی و بومی‌سازی دقیق مدل، شاخص‌های اولیه حاصل از پیشینه و مصاحبه‌های عمیق (تحلیل شده به روش اسپزیال و همکاران)، مبنای طراحی پرسشنامه دلفی فازی قرار گرفتند تا نظرات پنل خبرگان در قالب عبارات کلامی و اعداد فازی مثلثی یکپارچه‌سازی شود. در همین راستا، فرآیند غربالگری و نهایی‌سازی شاخص‌های مدل توسعه ورزش جانبازان سالمند در سه راند تکنیک دلفی فازی پایه‌ریزی شد؛ به طوری که در راند اول، پرسشنامه‌ای ساختارمند شامل ۵۱ شاخص اولیه در اختیار اعضای پنل قرار گرفت که کسب ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵۴، همسانی درونی و پایایی بالای این ابزار سنجش را برای آغاز مراحل توافق گروهی و استخراج مدل نهایی بنیاد شهید و امور ایثارگران تأیید کرد.

جدول ۴. نتایج نظرات خبرگان

ردیف	مولفه	شاخص	بازبینی اول	بازبینی دوم	بازبینی سوم	بازبینی چهارم
۱.	شفافیت در تخصیص و هزینه کرد بودجه	۰	۰	۶	۳	۲
۲.	ساختار سازمانی مشخص در بنیاد شهید ویژه جانبازان سالمند	۰	۰	۳	۴	۴
۳.	اداری و برنامه ریزی کلان مدیریتی جهت توسعه ورزش جانبازان سالمند	۰	۴	۵	۲	۰
۴.	شناسایی تخصصی نیازهای ورزشی جانبازان سالمند	۰	۴	۲	۳	۶
۵.	برنامه متناسب با شرایط سنی و جسمانی جانبازان سالمند	۰	۰	۷	۳	۱
۶.	هزینه‌های بالای ورزش	۰	۰	۳	۳	۵
۷.	حمایت مالی کافی برای ورزش	۰	۰	۵	۴	۲
۸.	ورزش باعث کاهش هزینه‌های درمانی	۰	۰	۲	۵	۴
۹.	رفع دغدغه‌های مالی	۰	۰	۵	۲	۴
۱۰.	الکترونیک	استفاده از اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارهای ورزشی	۰	۰	۵	۲
۱۱.	استفاده از فضای مجازی جهت افزایش آگاهی	۰	۰	۵	۲	۴

۰	۰	۷	۲	آموزش و تمرینات آنلاین ورزشی	۰	۱۲
۰	۰	۴	۳	فناوری های نوین (مانند هوش مصنوعی و واقعیت مجازی)	۰	۱۳
۰	۰	۵	۲	باشگاه های ورزشی ویژه یا سازگار با جانبازان سالمند	۰	۱۴
۰	۰	۵	۴	اجرای بازی های بومی و محلی با لباس های سنتی محلی	۰	۱۵
۰	۰	۱	۵	مربیان متخصص برای کار با جانبازان سالمند	۰	۱۶
۴	۴	۵	۱	معافیت های مالیاتی ویژه مجموعه داران ورزشی	۰	۱۷
۴	۴	۲	۴	سانس های ورزشی رایگان یا کم هزینه برای جانبازان سالمند	۰	۱۸
۲	۲	۶	۱	ایجاد معافیت های مالیاتی جهت حمایت از ورزش جانبازان برای باشگاه	۰	۱۹
۲	۲	۴	۴	اطلاع رسانی مناسب درباره مسابقات و برنامه های ورزشی جانبازان	۰	۲۰
۰	۰	۲	۷	توجه رسانه ها به ورزش جانبازان سالمند	۰	۲۱
۰	۰	۴	۲	پیام های انگیزشی رسانه ای در ترغیب جانبازان سالمند به ورزش	۰	۲۲
۰	۰	۴	۳	تولید برنامه ها و مستندهای ورزشی درباره جانبازان سالمند	۰	۲۳
۰	۰	۴	۳	ورزش باعث عامل منزلت اجتماعی	۰	۲۴
۱	۱	۶	۰	حمایت خانواده عامل مشارکت ورزشی	۰	۲۵
۱	۱	۱	۶	تقدیر و تجلیل از جانبازان ورزشکار عامل دلگرمی	۰	۲۶
۱	۱	۲	۶	پذیرش جامعه از جانبازان ورزشکار	۰	۲۷
۰	۰	۵	۶	اطلاع رسانی مناسب درباره جشنواره ها و مسابقات	۰	۲۸
۰	۰	۶	۳	استفاده از تجهیزات ورزشی و اماکن متناسب با محدودیت های جسمی جانبی	۰	۲۹
۰	۰	۶	۲	مشکلات اقتصادی مانع برگزاری اردوها و مسابقات ورزشی	۰	۳۰
۱	۱	۳	۰	برگزاری اردوهای مناسب با همزمان در سطح ملی	۰	۳۱
۱	۱	۴	۶	برگزاری جشنواره های ورزشی با همزمان دوران دفاع مقدس	۰	۳۲
۰	۰	۵	۲	برگزاری مسابقات مشترک با سایر گروه های سنی	۰	۳۳
۰	۰	۳	۵	برگزاری جشنواره های ورزشی ویژه جانبازان سالمند	۰	۳۴
۰	۰	۳	۰	مشارکت نهاد های خصوصی	۰	۳۵
۰	۰	۵	۰	رسانه ملی و سایر رسانه ها	۰	۳۶
۰	۰	۳	۴	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۰	۳۷
۰	۰	۱	۶	همکاری بنیاد شهید و سایر نهاد ها	۰	۳۸
۰	۰	۴	۳	بهبود وضعیت جسمی	۰	۳۹
۰	۰	۲	۳	ورزش موجب افزایش اعتماد به نفس	۰	۴۰
۰	۰	۳	۴	ترس از آسیب دیدگی مانع مشارکت	۰	۴۱
۰	۰	۵	۳	ایجاد دوره های جانبازان به بهانه ورزش و مانع انزوای اجتماعی	۰	۴۲
۰	۰	۵	۳	ورزش موجب کاهش افسردگی و افزایش نشاط	۰	۴۳
۰	۰	۳	۳	نقش فعالیت های فرهنگی در توسعه ورزش جانبازان سالمند	۰	۴۴
۰	۰	۴	۳	نهادینه سازی ورزش سالمندی	۰	۴۵
۰	۰	۳	۴	نگرش مثبت جامعه نسبت به ورزش جانبازان سالمند	۰	۴۶
۰	۰	۵	۴	سطح آگاهی جانبازان سالمند نسبت به فواید ورزش	۰	۴۷

۲	۵	۴	۰	۰	مانع مشکلات حمل و نقل	۰.۴۸
۵	۳	۳	۰	۰	فضاها و اماکن ورزشی مناسب برای جانبازان سالمند	۰.۴۹
۶	۲	۳	۰	۰	تجهیزات ورزشی موجود متناسب با شرایط جسمانی جانبازان سالمند	۰.۵۰
۱	۳	۷	۰	۰	مناسب سازی تردد جانبازان سالمند در سالن ها و اماکن ورزشی	۰.۵۱

در جدول ۴ شمارش نظرات خبرگان به شاخص های پژوهش آورده شده است. برای فازی سازی اعداد، ابتدا بر اساس طیف جدول ۴، به عدد فازی تبدیل می کنیم سپس بر اساس روابط ۱-۳ تا ۳-۳ میانگین فازی از امتیازات اخذ می شود و سپس توسط رابطه ۳-۴ میانگین فازی به عدد قطعی تبدیل می شود.

$$a_j = \sum \frac{a_{ij}}{n} \quad (1-3)$$

$$b_j = \sum \frac{b_{ij}}{n} \quad (2-3)$$

$$c_j = \sum \frac{c_{ij}}{n} \quad (3-3)$$

$$Crisp = \frac{a + b + c}{3} \quad (4-3)$$

جدول ۵. نتایج دور اول دلفی فازی

ردیف	مؤلفه	شاخص	میانگین فازی	میانگین قطعی	وضعیت
۱.	اداری و برنامه ریزی	شفافیت در تخصیص و هزینه کرد بودجه	(۰/۴۴، ۰/۶۹، ۰/۸۸)	۰/۶۶۷	تایید
۲.	ریزی	ساختار سازمانی مشخص در بنیاد شهید ویژه جانبازان سالمند	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۴)	۰/۷۵۷	تایید
۳.		برنامه ریزی کلان مدیریتی جهت توسعه ورزش جانبازان سالمند	(۰/۱۹، ۰/۴۴، ۰/۶۹)	۰/۴۳۸	رد
۴.		شناسایی تخصصی نیازهای ورزشی جانبازان سالمند	(۰/۶۰، ۰/۸۵، ۰/۹۶)	۰/۸۰۶	تایید
۵.		برنامه متناسب با شرایط سنی و جسمانی جانبازان سالمند	(۰/۳۸، ۰/۶۳، ۰/۸۵)	۰/۶۱۸	تایید
۶.	اقتصاد	هزینه های بالای ورزش	(۰/۵۶، ۰/۸۱، ۰/۹۴)	۰/۷۷۱	تایید
۷.		حمایت مالی کافی برای ورزش	(۰/۳۸، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	۰/۶۸۸	تایید
۸.		ورزش باعث کاهش هزینه های درمانی	(۰/۵۶، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۷۴۳	تایید
۹.		رفع دغدغه های مالی	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۰)	۰/۷۱۵	تایید
۱۰.	الکترونیک	استفاده از اپلیکیشن ها و نرم افزارهای ورزشی	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۶۸۱	تایید

۱۱	استفاده از فضای مجازی جهت افزایش آگاهی	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۰)	۰/۷۰۱	تایید
۱۲	آموزش و تمرینات آنلاین ورزشی	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۸۸)	۰/۶۱۱	تایید
۱۳	فناوری های نوین (مانند هوش مصنوعی و واقعیت مجازی)	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۸	تایید
۱۴	باشگاه های ورزشی ویژه یا سازگار با جانبازان سالمند	(۰/۳۸، ۰/۶۳، ۰/۸۳)	۰/۶۵۳	تایید
۱۵	اجرای بازی های بومی و محلی با لباس های سنتی محلی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۱۵	تایید
۱۶	مربیان متخصص برای کار با جانبازان سالمند	(۰/۴۲، ۰/۶۷، ۰/۸۸)	۰/۷۹۹	تایید
۱۷	معافیت های مالیاتی ویژه مجموعه داران ورزشی	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۰)	۰/۴۷۲	رد
۱۸	سانس های ورزشی رایگان یا کم هزینه برای جانبازان سالمند	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۷۴۳	تایید
۱۹	ایجاد معافیت های مالیاتی جهت حمایت از ورزش جانبازان برای باشگاه	(۰/۲۹، ۰/۵۴، ۰/۷۷)	۰/۵۳۵	تایید
۲۰	تبلیغات و اطلاع رسانی مناسب درباره مسابقات و برنامه های ورزشی جانبازان	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۱	تایید
۲۱	توجه رسانه ها به ورزش جانبازان سالمند	(۰/۵۸، ۰/۸۳، ۰/۹۴)	۰/۷۸۵	تایید
۲۲	پیام های انگیزشی رسانه های در ترغیب جانبازان سالمند به ورزش	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۲)	۰/۶۹۴	تایید
۲۳	تولید برنامه ها و مستندهای ورزشی درباره جانبازان سالمند	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	۰/۶۸۸	تایید
۲۴	ورزش باعث عامل منزلت اجتماعی	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۲)	۰/۷۰۸	تایید
۲۵	حمایت خانواده عامل مشارکت ورزشی	(۰/۲۳، ۰/۴۶، ۰/۷۱)	۰/۴۶۵	رد
۲۶	تقدیر و تجلیل از جانبازان ورزشکار عامل دلگرمی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۹۲	تایید
۲۷	پذیرش جامعه از جانبازان ورزشکار	(۰/۴۰، ۰/۶۵، ۰/۸۳)	۰/۶۲۵	تایید
۲۸	جشنواره و اطلاع رسانی مناسب درباره جشنواره ها و مسابقات	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۸۸)	۰/۷۰۸	تایید
۲۹	استفاده از تجهیزات ورزشی و اماکن متناسب با محدودیت های جسمی جانبی	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۸۸)	۰/۶۸۱	تایید

۳۰	م مشکلات اقتصادی مانع برگزاری اردوها و مسابقات ورزشی	(۰/۴۰، ۰/۶۵، ۰/۸۵)	۰/۶۳۲	تایید
۳۱	برگزاری اردوهای مناسب با همزمان در سطح ملی	(۰/۱۹، ۰/۴۲، ۰/۶۷)	۰/۴۲۴	رد
۳۲	برگزاری جشنواره های ورزشی با همزمان دوران دفاع مقدس	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۲)	۰/۷۵۰	تایید
۳۳	برگزاری مسابقات مشترک با سایر گروه های سنی	(۰/۴۴، ۰/۶۹، ۰/۹۰)	۰/۶۷۴	تایید
۳۴	برگزاری جشنواره های ورزشی ویژه جانبازان سالمند	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۴)	۰/۷۵۷	تایید
۳۵	مشارکت نهاد های خصوصی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۰۸	تایید
۳۶	رسانه ملی و سایر رسانه ها	(۰/۲۱، ۰/۴۶، ۰/۷۱)	۰/۴۵۸	رد
۳۷	بنیاد شهید و امور ایثارگران	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۲)	۰/۷۲۲	تایید
۳۸	همکاری بنیاد شهید و سایر نهاد ها	(۰/۵۸، ۰/۸۳، ۰/۹۶)	۰/۷۹۲	تایید
۳۹	بهبود وضعیت جسمی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۴۳	تایید
۴۰	ورزش موجب افزایش اعتماد به نفس	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۴)	۰/۷۲۹	تایید
۴۱	ترس از آسیب دیدگی مانع مشارکت	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۷۴۳	تایید
۴۲	ایجاد دوره های جانبازان به بهانه ورزش و مانع انزوای اجتماعی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۱	تایید
۴۳	ورزش موجب کاهش افسردگی و افزایش نشاط	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۱	تایید
۴۴	نقش فعالیت های فرهنگی در توسعه ورزش جانبازان سالمند	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۰۸	تایید
۴۵	نهادینه سازی ورزش سالمندی	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	۰/۶۸۸	تایید
۴۶	نگرش مثبت جامعه نسبت به ورزش جانبازان سالمند	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۲)	۰/۷۲۲	تایید
۴۷	سطح آگاهی جانبازان سالمند نسبت به فواید ورزش	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۱	تایید
۴۸	مانع مشکلات حمل و نقل	(۰/۴۴، ۰/۶۹، ۰/۹۰)	۰/۶۷۴	تایید
۴۹	فضاها و اماکن ورزشی مناسب برای جانبازان سالمند	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۲)	۰/۷۳۶	تایید
۵۰	تجهیزات ورزشی موجود متناسب با شرایط جسمانی جانبازان سالمند	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۲)	۰/۷۵۰	تایید
۵۱	مناسب سازی تردد جانبازان سالمند در سالن ها و اماکن ورزشی	(۰/۴۰، ۰/۶۵، ۰/۸۵)	۰/۶۳۲	تایید

جدول ۶. نتایج دور دوم دلفی فازی

ردیف	مؤلفه	شاخص	میانگین فازی	میانگین فازی دور دوم	میانگین قطعی دور اول	اختلاف
	اداری و برنامه ریزی	شفافیت در تخصیص و هزینه کرد بودجه	(۰/۴۲، ۰/۶۷، ۰/۸۵)	۰/۶۴۶	۰/۶۶۷	۰/۰۲۱
		ساختار سازمانی مشخص در بنیاد شهید ویژه جانبازان سالمند	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۴)	۰/۷۵۷	۰/۷۵۷	۰
		شناسایی تخصصی نیازهای ورزشی جانبازان سالمند	(۰/۶۰، ۰/۸۵، ۰/۹۶)	۰/۸۰۶	۰/۸۰۶	۰
		برنامه متناسب با شرایط سنی و جسمانی جانبازان سالمند	(۰/۳۵، ۰/۶۰، ۰/۸۵)	۰/۶۰۴	۰/۶۱۸	۰/۰۱۸
	اقتصاد	هزینه های بالای ورزش	(۰/۵۶، ۰/۸۱، ۰/۹۴)	۰/۷۷۱	۰/۷۷۱	۰
		حمایت مالی کافی برای ورزش	(۰/۳۸، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	۰/۶۸۸	۰/۶۸۸	۰
		ورزش باعث کاهش هزینه های درمانی	(۰/۵۶، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۷۶۴	۰/۷۴۳	۰/۰۲۱
		رفع دغدغه های مالی	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۰)	۰/۷۱۵	۰/۷۱۵	۰

الکترونیک	استفاده از اپلیکیشن ها و نرم افزارهای ورزشی	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۶۸۱	۰/۶۸۱	۰
	استفاده از فضای مجازی جهت افزایش آگاهی	(۰/۳۸، ۰/۵۸، ۰/۷۷)	۰/۷۰۱	۰/۵۷۶	۰/۱۲۵
	آموزش و تمرینات آنلاین ورزشی	(۰/۳۱، ۰/۵۴، ۰/۷۵)	۰/۶۱۱	۰/۵۷۶	۰/۰۳۵
	فناوری های نوین (مانند هوش مصنوعی و واقعیت مجازی)	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۸	۰/۷۰۸	۰
باشگاه	باشگاه های ورزشی ویژه یا سازگار با جانبازان سالمند	(۰/۳۸، ۰/۶۳، ۰/۸۳)	۰/۶۵۳	۰/۶۷۴	۰/۰۲۱
	اجرای بازی های بومی و محلی با لباس های سنتی محلی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۱۵	۰/۷۱۵	۰
	مربیان متخصص برای کار با جانبازان سالمند	(۰/۳۸، ۰/۶۰، ۰/۸۱)	۰/۷۹۹	۰/۵۹۷	۰/۲۰۲
	سانس های ورزشی رایگان یا کم هزینه برای جانبازان سالمند	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	۰/۷۰۸	۰/۷۰۸	۰
	ایجاد معافیت های مالیاتی جهت حمایت از ورزش جانبازان برای باشگاه	(۰/۲۹، ۰/۵۴، ۰/۷۷)	۰/۵۳۵	۰/۵۳۵	۰
تبلیغات و اطلاع رسانی	اطلاع رسانی مناسب درباره مسابقات و برنامه های ورزشی جانبازان	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	۰/۷۰۱	۰/۷۰۱	۰
	توجه رسانه ها به ورزش جانبازان سالمند	(۰/۵۶، ۰/۸۱، ۰/۹۲)	۰/۷۸۵	۰/۷۶۴	۰/۰۱۲
	پیام های انگیزشی رسانه ای در ترغیب جانبازان سالمند به ورزش	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۲)	۰/۶۹۴	۰/۶۹۴	۰
	تولید برنامه ها و مستندهای ورزشی درباره جانبازان سالمند	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	۰/۶۸۸	۰/۶۸۸	۰
جامعه	ورزش باعث عامل منزلت اجتماعی	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۲)	۰/۷۰۸	۰/۷۰۸	۰
	تقدیر و تجلیل از جانبازان ورزشکار عامل دلگرمی	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	۰/۷۹۲	۰/۷۹۲	۰
	پذیرش جامعه از جانبازان ورزشکار	(۰/۴۰، ۰/۶۵، ۰/۸۳)	۰/۶۲۵	۰/۶۲۵	۰
جشنواره و مسابقات	اطلاع رسانی مناسب درباره جشنواره ها و مسابقات	(۰/۳۵، ۰/۵۸، ۰/۷۵)	۰/۷۰۸	۰/۵۶۳	۰/۱۴۵
	استفاده از تجهیزات ورزشی و اماکن متناسب با محدودیت های جسمی جانبی	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۰)	۰/۶۸۱	۰/۷۱۵	۰/۳۷۱
	مشکلات اقتصادی مانع برگزاری اردوها و مسابقات ورزشی	(۰/۴۰، ۰/۶۵، ۰/۸۵)	۰/۶۳۲	۰/۶۳۲	۰
	برگزاری جشنواره های ورزشی با همزمان دوران دفاع مقدس	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۲)	۰/۷۵۰	۰/۷۵۰	۰
	برگزاری مسابقات مشترک با سایر گروه های سنی	(۰/۴۲، ۰/۶۷، ۰/۸۸)	۰/۶۷۴	۰/۶۵۳	۰/۰۲۱
	برگزاری جشنواره های ورزشی ویژه جانبازان سالمند	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۴)	۰/۷۵۷	۰/۷۵۷	۰

۰/۰۲	۰/۷۰۸	۰/۶۸۸	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	مشارکت نهاد های خصوصی	حامیان
۰	۰/۷۲۲	۰/۷۲۲	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۲)	بنیاد شهید و امور ایثارگران	ورزش جانبازان
-۰/۲۰۹	۰/۷۹۲	۰/۵۸۳	(۰/۴۰، ۰/۵۸، ۰/۷۷)	همکاری بنیاد شهید و سایر نهاد ها	
۰	۰/۷۴۳	۰/۷۴۳	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	بهبود وضعیت جسمی	
۰	۰/۷۲۹	۰/۷۲۹	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۴)	ورزش موجب افزایش اعتمادبه نفس	سلامت و
۰	۰/۷۴۳	۰/۷۴۳	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۴)	ترس از آسیب دیدگی مانع مشارکت	روانی
-۰/۱۱۸	۰/۷۰۱	۰/۵۸۳	(۰/۳۸، ۰/۶۰، ۰/۷۷)	ایجاد دوره می های جانبازان به بهانه ورزش و مانع انزوای اجتماعی	
-۰/۱۴۵	۰/۷۰۱	۰/۵۵۶	(۰/۳۳، ۰/۵۶، ۰/۷۷)	ورزش موجب کاهش افسردگی و افزایش نشاط	
۰	۰/۷۰۸	۰/۷۰۸	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۲)	نقش فعالیت های فرهنگی در توسعه ورزش جانبازان سالمند	فرهنگی
۰	۰/۶۸۸	۰/۶۸۸	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	نهادینه سازی ورزش سالمندی	
-۰/۰۳۴	۰/۷۲۲	۰/۶۸۸	(۰/۴۶، ۰/۷۱، ۰/۹۰)	نگرش مثبت جامعه نسبت به ورزش جانبازان سالمند	
۰	۰/۷۰۱	۰/۷۰۱	(۰/۴۸، ۰/۷۳، ۰/۹۰)	سطح آگاهی جانبازان سالمند نسبت به فواید ورزش	
۰	۰/۶۷۴	۰/۶۷۴	(۰/۴۴، ۰/۶۹، ۰/۹۰)	مانع مشکلات حمل و نقل	لجستیک
۰	۰/۷۳۶	۰/۷۳۶	(۰/۵۲، ۰/۷۷، ۰/۹۲)	فضاها و اماکن ورزشی مناسب برای جانبازان سالمند	
۰	۰/۷۵۰	۰/۷۵۰	(۰/۵۴، ۰/۷۹، ۰/۹۲)	تجهیزات ورزشی موجود متناسب با شرایط جسمانی جانبازان سالمند	
-۰/۰۲۱	۰/۶۳۲	۰/۶۱۱	(۰/۳۸، ۰/۶۳، ۰/۸۳)	مناسب سازی تردد جانبازان سالمند در سالن ها و اماکن ورزشی	

جدول ۷. نتایج دور سوم دلفی فازی

ردیف	مولفه	شاخص	میانگین فازی	میانگین فازی دور سوم	میانگین قطعی دور دوم	رتبه
۱	الکترونی	استفاده از فضای مجازی جهت افزایش آگاهی	(۰/۳۸، ۰/۵۸، ۰/۷۷)	۰/۵۷۶	۰/۵۷۶	۰
۲	باشگاه	مربیان متخصص برای کار با جانبازان سالمند	(۰/۳۸، ۰/۶۰، ۰/۸۱)	۰/۵۹۷	۰/۵۹۷	۰
۳	جشنواره	اطلاع رسانی مناسب درباره جشنواره ها و مسابقات	(۰/۳۵، ۰/۵۸، ۰/۷۵)	۰/۵۶۳	۰/۵۶۳	۰
۴	و مسابقات	استفاده از تجهیزات ورزشی و اماکن متناسب با محدودیت های جسمی جانبی	(۰/۵۰، ۰/۷۵، ۰/۹۰)	۰/۷۱۵	۰/۷۱۵	۰
۵	حامیان ورزش جانبازان	همکاری بنیاد شهید و سایر نهاد ها	(۰/۴۰، ۰/۵۸، ۰/۷۷)	۰/۵۸۳	۰/۵۸۳	۰

•	۰/۵۸۳	۰/۵۸۳	(۰/۳۸، ۰/۶۰، ۰/۷۷)	ایجاد دوره‌می های جانبازان به بهانه ورزش و مانع انزوای اجتماعی	سلامت و روانی
•	۰/۵۵۶	۰/۵۵۶	(۰/۳۳، ۰/۵۶، ۰/۷۷)	ورزش موجب کاهش افسردگی و افزایش نشاط	

جدول ۸. رتبه معیارها

رتبه	میانگین فازی دور دوم	شاخص	مولفه	ردیف
۳۴	۰/۶۴۶	شفافیت در تخصیص و هزینه کرد بودجه	اداری و برنامه ریزی	
۶	۰/۷۵۷	ساختار سازمانی مشخص در بنیاد شهید ویژه جانبازان سالمند		
۱	۰/۸۰۶	شناسایی تخصصی نیازهای ورزشی جانبازان سالمند		
۳۷	۰/۶۰۴	برنامه متناسب با شرایط سنی و جسمانی جانبازان سالمند		
۳	۰/۷۷۱	هزینه‌های بالای ورزش	اقتصاد	
۲۹	۰/۶۸۸	حمایت مالی کافی برای ورزش		
۵	۰/۷۶۴	ورزش باعث کاهش هزینه‌های درمانی		
۱۵	۰/۷۱۵	رفع دغدغه‌های مالی		
۳۰	۰/۶۸۱	استفاده از اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارهای ورزشی	الکترونیک	
۴۱	۰/۵۷۶	استفاده از فضای مجازی جهت افزایش آگاهی		
۴۴	۰/۵۷۶	آموزش و تمرینات آنلاین ورزشی		
۲۱	۰/۷۰۸	فناوری‌های نوین (مانند هوش مصنوعی و واقعیت مجازی)		
۳۲	۰/۶۷۴	باشگاه های ورزشی ویژه یا سازگار با جانبازان سالمند	باشگاه	
۱۴	۰/۷۱۵	اجرای بازی های بومی و محلی با لباس های سنتی محلی		
۳۸	۰/۵۹۷	مریبان متخصص برای کار با جانبازان سالمند		
۲۰	۰/۷۰۸	سانس‌های ورزشی رایگان یا کم‌هزینه برای جانبازان سالمند		
۴۵	۰/۵۳۵	ایجاد معافیت های مالیاتی جهت حمایت از ورزش جانبازان برای باشگاه		
۲۳	۰/۷۰۱	اطلاع‌رسانی مناسب درباره مسابقات و برنامه‌های ورزشی جانبازان	تبلیغات و اطلاع رسانی	
۴	۰/۷۶۴	توجه رسانه ها به ورزش جانبازان سالمند		
۲۴	۰/۶۹۴	پیام‌های انگیزشی رسانه‌ای در ترغیب جانبازان سالمند به ورزش		
۲۸	۰/۶۸۸	تولید برنامه‌ها و مستندهای ورزشی درباره جانبازان سالمند		
۱۹	۰/۷۰۸	ورزش باعث عامل منزلت اجتماعی	جامعه	
۲	۰/۷۹۲	تقدیر و تجلیل از جانبازان ورزشکار عامل دلگرمی		
۳۵	۰/۶۲۵	پذیرش جامعه از جانبازان ورزشکار		
۴۲	۰/۵۶۳	اطلاع‌رسانی مناسب درباره جشنواره‌ها و مسابقات	جشنواره و مسابقات	
۱۳	۰/۷۱۵	استفاده از تجهیزات ورزشی و اماکن متناسب با محدودیت‌های جسمی جانبی		

۴۶	۰/۶۳۲	مشکلات اقتصادی مانع برگزاری اردوها و مسابقات ورزشی	
۸	۰/۷۵۰	برگزاری جشنواره های ورزشی با همزمان دوران دفاع مقدس	
۳۳	۰/۶۵۳	برگزاری مسابقات مشترک با سایر گروه های سنی	
۱۲	۰/۷۵۷	برگزاری جشنواره های ورزشی ویژه جانبازان سالمند	
۲۷	۰/۶۸۸	مشارکت نهاد های خصوصی	حامیان
۱۱	۰/۷۲۲	بنیاد شهید و امور ایثارگران	ورزش
۴۰	۰/۵۸۳	همکاری بنیاد شهید و سایر نهاد ها	جانبازان
۱۸	۰/۷۴۳	بهبود وضعیت جسمی	
۱۷	۰/۷۳۹	ورزش موجب افزایش اعتمادبه نفس	سلامت و
۹	۰/۷۴۳	ترس از آسیب دیدگی مانع مشارکت	روانی
۳۹	۰/۵۸۳	ایجاد دوره های جانبازان به بهانه ورزش و مانع انزوای اجتماعی	
۴۳	۰/۵۵۶	ورزش موجب کاهش افسردگی و افزایش نشاط	
۱۶	۰/۷۰۸	نقش فعالیت های فرهنگی در توسعه ورزش جانبازان سالمند	فرهنگی
۲۶	۰/۶۸۸	نهادینه سازی ورزش سالمندی	
۲۵	۰/۶۸۸	نگرش مثبت جامعه نسبت به ورزش جانبازان سالمند	
۲۲	۰/۷۰۱	سطح آگاهی جانبازان سالمند نسبت به فواید ورزش	
۳۱	۰/۶۷۴	مانع مشکلات حمل و نقل	لجستیک
۱۰	۰/۷۳۶	فضاها و اماکن ورزشی مناسب برای جانبازان سالمند	
۷	۰/۷۵۰	تجهیزات ورزشی موجود متناسب با شرایط جسمانی جانبازان سالمند	
۳۶	۰/۶۱۱	مناسب سازی تردد جانبازان سالمند در سالن ها و اماکن ورزشی	

جدول ۹. مشخصات مولفه ها و سوالات مربوط به هر مولفه

ردیف	مولفه ها	تعداد سوالات
	اداری و برنامه ریزی	۱،۲،۳،۴
	اقتصاد	۵،۶،۷،۸
	الکترونیک	۹،۱۰،۱۱،۱۲
	باشگاه	۱۳،۱۴،۱۵،۱۶،۱۷
	تبلیغات و اطلاع رسانی	۱۸،۱۹،۲۰،۲۱
	جامعه	۲۲،۲۳،۲۴
	جشنواره و مسابقات	۲۵،۲۶،۲۷،۲۸،۲۹،۳۰
	حامیان ورزش جانبازان	۳۱،۳۲،۳۳،۳۴
	سلامت و روانی	۳۵،۳۶،۳۷،۳۸

۳۹،۴۰،۴۱،۴۲	فرهنگی
۴۳،۴۴،۴۵،۴۶	لجستیک

جدول ۱۰. میانگین و رتبه مولفه ها

رتبه	میانگین	موفه	ردیف
۴	۰/۷۰۳	اداری و برنامه‌ریزی	
۱	۰/۷۳۴	اقتصاد	
۱۱	۰/۶۳۵	الکترونیک	
۱۰	۰/۶۴۵	باشگاه	
۲	۰/۷۱۱	تبلیغات و اطلاع رسانی	
۳	۰/۷۰۸	جامعه	
۸	۰/۶۷۸	جشنواره و مسابقات	
۷	۰/۶۸۴	حامیان ورزش جانبازان	
۹	۰/۶۵۲	سلامت و روانی	
۵	۰/۶۹۶	فرهنگی	
۶	۰/۶۹۲	لجستیک	

نتیجه‌گیری

می‌بینند؛ لذا مدیریت اثربخش در حوزه ایثارگران تنها در گرو گذار از «توزیع عمومی امکانات» به سمت «مهندسی خدمات تخصصی» و مناسب‌سازی دقیق محیط زیست ورزشی جانبازان بر اساس استانداردهای سالمندی است. در واقع، این مدل نهایی شده به عنوان یک «سند محک»، هرگونه سرمایه‌گذاری خارج از چارچوب زیرساختی و هوشمندسازی را به معنای ائتلاف منابع و شکست در ارتقای شاخص‌های بهزیستی و کیفیت زندگی جامعه هدف قلمداد می‌کند. تحلیل نهایی یافته‌های حاصل از سه راند دلفی فازی نشان‌دهنده یک «چرخش پارادایمیک» از مدیریت سنتی و هزینه‌محور به سمت حکمرانی تخصصی و مهندسی‌شده در ورزش جانبازان سالمند است. فرآیند پژوهش با تکیه بر شاخص آستانه چنگ و لین (۲۰۰۲)، در راند سوم به «اشباع نظری و ثبات کامل نظرات» دست یافت؛ به طوری که خبرگان با تایید مجدد میانگین‌های راند دوم، بر روی ۴۶ شاخص نهایی به اجماع قطعی رسیدند. حذف آگاهانه مؤلفه‌های سنتی همچون «اردوهای ملی پرهزینه»، «تبلیغات عمومی» و «حمایت‌های صرفاً خانوادگی» در کنار اولویت یافتن شاخص‌های مدرنی نظیر «تجهیزات ارگونومیک تخصصی»، «هوشمندسازی خدمات ورزشی» و «مربیان آموزش‌دیده»، پیامی صریح به سیاست‌گذاران بنیاد شهید صادر می‌کند که دوران مدیریت کلان جشنواره‌محور به پایان رسیده است. تعدیل واقع‌بینانه امتیاز شاخص‌هایی مانند «همکاری‌های بین‌سازمانی» و «مربیان متخصص» در مراحل نهایی، پرده از یک واقعیت بی‌رحمانه برمی‌دارد: خبرگان پاشنه آشیل مدل را نه در کمبود برنامه، بلکه در «فقر لجستیک تخصصی» و «ضعف ساختار اجرایی» برای پاسخگویی به نیازهای فیزیولوژیک این قشر می‌بینند. لذا، این مدل نهایی شده به عنوان یک «سند استراتژیک و نقشه راه نفوذناپذیر»، ثابت می‌کند که

پژوهش حاضر با هدف شناسایی، غربالگری و نهایی‌سازی شاخص‌های مدل توسعه ورزش جانبازان سالمند در بنیاد شهید و امور ایثارگران انجام شد. با توجه به پیچیدگی‌های حاکم بر شرایط جسمانی و روانی جانبازان در دوران سالمندی، استفاده از رویکردهای تک‌بعدی مدیریتی دیگر پاسخگوی نیازهای این قشر نیست. از این رو، در این مطالعه تلاش شد تا با بهره‌گیری از تکنیک دلفی فازی و نظرات پند خبرگان، مدلی جامع و مبتنی بر واقعیت‌های اجرایی تدوین گردد. در این فصل، نتایج حاصل از تحلیل‌های ریاضی دور اول و دوم دلفی مورد بحث قرار گرفته و با رویکردی انتقادی، نقشه راهی برای بهبود وضعیت موجود ترسیم می‌شود. تحلیل نهایی یافته‌های حاصل از راندهای دلفی فازی نشان‌دهنده یک «چرخش پارادایمیک» از مدیریت سنتی به سمت حکمرانی تخصصی در ورزش جانبازان سالمند است؛ اجماع نخبگانی بر ۴۶ شاخص نهایی و حذف آگاهانه مؤلفه‌هایی همچون «اردوهای ملی پرهزینه»، «حمایت‌های صرفاً خانوادگی» و «تبلیغات عمومی»، پیامی صریح به بدنه مدیریتی بنیاد شهید صادر می‌کند که توسعه ورزش در این حوزه دیگر با رویکردهای کلیشه‌ای، سنتی و جشنواره‌محور میسر نیست. اولویت یافتن شاخص‌هایی نظیر «تجهیزات ارگونومیک تخصصی»، «مربیان آموزش‌دیده برای معلولین سالمند» و «استفاده از فناوری‌های نوین و اپلیکیشن‌های هوشمند»، بیانگر این واقعیت بی‌رحمانه است که زیرساخت‌های فعلی با نیازهای واقعی زیستی و فیزیولوژیک این قشر فاصله معناداری دارند. این نتایج ثابت می‌کند که خبرگان، پاشنه آشیل مدل را در «فقر لجستیک تخصصی» و «ضعف در ساختار سازمانی مشخص»

ارتقای کیفیت زندگی جانبازان تنها در گرو گذار از «توزیع عمومی امکانات» به سمت «مهندسی خدمات تخصصی و محله‌محور» است؛ و هرگونه سرمایه‌گذاری خارج از این چارچوب علمی، مصداق بارز اتلاف منابع و شکست در تأمین امنیت روانی و جسمانی جامعه ایثارگری خواهد بود.

تحلیل نهایی یافته‌های حاصل از سه راند دلفی فازی نشان‌دهنده یک «چرخش پارادایمیک» از مدیریت سنتی و هزینه‌محور به سمت حکمرانی تخصصی در ورزش جانبازان سالمند است که در راند سوم، بر اساس شاخص آستانه چنگ و لین (۲۰۰۲)، به اشباع نظری و ثبات کامل در ۴۶ شاخص دست یافت. اولویت‌بندی نهایی مؤلفه‌ها که در آن بخش‌های «فرهنگی» (رتبه ۵) و «لجستیک» (رتبه ۶) در جایگاهی بالاتر از مؤلفه‌های «جشنواره‌ها و مسابقات» (رتبه ۸) و «سلامت و روانی» (رتبه ۹) قرار گرفته‌اند، پرده از این واقعیت بی‌رحمانه برمی‌دارد که از منظر نخبگان، پیش‌نیاز ارتقای سلامت و نشاط، نه برگزاری جشنواره‌های مقطعی و نمایشی، بلکه اصلاح زیرساخت‌های فیزیکی و بازنگری در نگرش‌های فرهنگی جامعه است. این رتبه‌بندی ثابت می‌کند که مدیریت اثربخش در بنیاد شهید تنها در گرو گذار از «توزیع عمومی امکانات» به سمت «مهندسی خدمات تخصصی و مناسب‌سازی محیطی» است؛ لذا مدل استخراج‌شده به‌عنوان یک سند استراتژیک هشدار می‌دهد که تمرکز بر برنامه‌های سلامت‌محور بدون حل چالش‌های لجستیکی و زیرساختی، مصداق بارز اتلاف منابع و شکست در تأمین امنیت روانی و جسمانی جامعه ایثارگری خواهد بود و مسیر آینده باید صرفاً بر مبنای اولویت‌های عملیاتی این مدل بازطراحی شود.

حامی مالی

بنا به اظهار نظر نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است. سهم نویسندگان در پژوهش با توجه اینکه مقاله حاضر مستخرج از رساله دکتری می‌باشد، سهم و نقش نویسنده اول، به عنوان دانشجوی رساله دکتری، نویسنده دوم به عنوان راهنما و نویسنده سوم به عنوان راهنمای دوم بود.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ تضاد منافی ندارند.

تقدیر و تشکر

نویسندگان از همه افراد، به دلیل مشاوره و راهنمایی علمی و مشارکت آنها در این مقاله تشکر و قدرانی می‌نمایند.

۱. Roshan, F., Peymanizad, H., Talebpour, M., & Pourezzat, A. A. (2020). Future Images of the Elderly in Iran Regarding the Position of Sports. *Sport Management and Development*, 9(3), 53-69. [In Persian]
۲. Asadi, F., Safania, A. M., & Mohammadi, N. (2023). Developing an Innovative Sports Organization Model in Line with Iran's 1404 Vision Document and its Relationship with the Performance of Selected Sports Organizations. *Strategic Studies of Sport and Youth*, 22(62), 13-22. [In Persian]
۳. Asadi, N., Tajari, F., & Nikayin, Z. (2020). The Position of Sports in the Laws of Iran's Five-Year Development Plans. *Strategic Studies of Sport and Youth*, 19(47), 165-188. [In Persian]
۴. Asadzadeh, H., Tamaddoni, N., & Asgharnejad, A. A. (2022). The Role of Cultural Attitude in the Psycho-Social Security of Martyr and Veteran Families. *Civilica*. [In Persian]
۵. Baruti, R. , Askari, A. and Moshkelgosha, E. (2024). Comprehensive model of sports development for the disabled in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 23(63), 295-316. doi: 10.22034/ssys.2022.2333.2672
۶. Brittain, I., Bunds, K., & Bocarro, J. (2022). The contribution of sport in the rehabilitation process of disabled military veterans: a case study of the 2016 Invictus Games. *Journal of Global Sport Management*, 9(1), 62-85. <https://doi.org/10.1080/24704067.2022.2031249>
۷. Çulhacik, G. D., Durat, G., & Eren, N. (2020). Effects of activity groups, in which art activities are used, on resilience and related factors in families with disabled children. *Perspectives in Psychiatric Care*.
۸. Daniel J. Brown.David Fletcher. (2017). Effects of Psychological and Psychosocial Interventions on Sport Performance: A Meta-Analysis. *Sports Medicine*. January 2017 ,Volume 47 ,Issue ۱ ,pp 77-99

- Bagherian, M., & Naghshbandi, S. S. (2021). Investigating the Barriers to the Participation of Disabled People and Veterans in Sports Activities Based on Grounded Theory. *Archives of Rehabilitation (Journal of Disability Studies)*, 11(1), 0-0. [In Persian]
۱۷. Jenkin, C. R., Eime, R. M., Westerbeek, H., O'Sullivan, G., & Van Uffelen, J. G. Z. (2017). Sport and ageing: a systematic review of the determinants and trends of participation in sport for older adults. *BMC Public Health*, 17(1). <https://doi.org/10.1186/s12889-017-4970-8>
۱۸. Jordan, N., Macdonald, S., & Allen, J. (2025). Military Sports Recovery Athletes' Perspectives on Role of the Coach in Athletes' Well-Being: The Importance of Supporting Basic Psychological Needs. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 42(1), 114-132. Retrieved Sep 23, 2025, from <https://doi.org/10.1123/apaq.2023-0117>
۱۹. Kayal, M., Naderinasab, M., & Majedi, N. (2020). A Model of Psychological Components Affecting the Participation of Veterans and Disabled People in Sports Activities. *Sport Psychology Studies*, 9(32), 41-58. [In Persian]
۲۰. Mahtab, N., Ghafoury, F., Sahabi, J., & Yektayar, M. (2019). The Role of Sports and Artistic Activities in Perceived Well-being with a Conceptual Model. *Sport Psychology Studies*, 8(30), 1-22. [In Persian]
۲۱. Mansouri, F., & Chenari, M. (2022). Evaluating the Social and Cultural Impacts of Constructing Sports Complexes for Veterans and the Disabled (Case Study: Shahid Beheshti Sports Hall in District 8 of Tehran). *Civilica*. [In Persian]
۲۲. McDonagh, K., Bennett, J. L., & Geden, S. (2024). Physical Activity Participation, Quality of Life, and Behavioral Health Disorders for Veterans with PTSD. *Therapeutic Recreation Journal*. <https://doi.org/10.18666/trj-2024-v58-i1-12055>
۹. Ghadimi, B., & Asadi, A. (2016). The Relationship between Social Capital and Sports Participation (Case Study of Veteran Athletes in Tehran Province). *Socio-Cultural Changes*, 13(1), 102-116. [In Persian]
۱۰. Ghane'i Gheslugh, R., Nazari, M., Rastgo, F., Dalvand, S., Farajzadeh, M., & Ebadi, A. (2017). Quality of Life of Iranian Veterans: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Journal of Military Medicine*, 19(6), 523-531. [In Persian]
۱۱. Ghoreishi M, Savadi M, Sayebani H.(2022) Leveling the Barriers to the Development of Sports Volunteering for the Disabled in Iran using a Structural-Interpretive Model. *Iran J War Public Health* 2022; 14 (2) :177-187
۱۲. Hendrick, A., Binks, E., Ferguson, N., & Di Lemma, L. (2024). Unveiling the influence of competitive sports on the sense of self and identity of disabled Veterans: A Systematic Review and Mixed-Methods Synthesis. *Identity*, 24(3), 194-212. <https://doi.org/10.1080/15283488.2024.2346257>
۱۳. Heydari, A. R., Mashak, R., & Darvishi, H. (2009). Comparison of Self-Efficacy, Loneliness, Fear of Success, and Life Satisfaction among Physically Disabled and Normal Students of Islamic Azad University, Ahvaz Branch. *New Findings in Psychology*, 4(10), 7-26. [In Persian]
۱۴. Honey A, Emerson E, Llewellyn G, (2010). Kariuki M. Mental Health and Disability. In: JH Stone, M Blouin, editors. *International Encyclopedia of Rehabilitation*. 54(6): 20-25
۱۵. Hosseinian Mohajer, S. A., Fahiminejad, A., Morsal, B., & Tayebi Sani, S. M. (2022). Providing a Theoretical Framework Based on Analysis and Development Planning for Sports Participation of Special Groups (Case Study: Veterans, Disabled, Deaf, and Blind Community). *Strategic Studies of Sport and Youth*, 21(57), 173-192. [In Persian]
۱۶. Hosseinzadeh Gonabadi, A., Safania, A. M., Poursoltani Zarandi, H.,

veterans during the transition to veterancy. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 34(1). <https://doi.org/10.1002/casp.2756>

۲۳. Mehdinejad, D., Savadi, M., & Sayebani, H. R. (2022). Designing a Development Model for Sports Participation of Veterans and Disabled People in the Islamic Republic of Iran. *Civilica*. [In Persian]
۲۴. Rahmati, F., Safania, M. A., Poursoltani Zarandi, H., Bagherian Farahabadi, M., & Naghshbandi, S. S. (2022). Identifying the Factors of Non-Development of Mass Sports for People with Intellectual Disabilities. *Civilica*. [In Persian]
۲۵. Ramezani, T., & Zanjari, N. (2022). Investigating the Problems of Veteran Elderly and War Survivors in Different Dimensions of Health: A Review Study. *First International Congress of Palliative and Supportive Care in the Elderly*. [In Persian]
۲۶. Sabouri Kazaj, P., Rashidi Al-Hashem, S. M., & Sabouri Kazaj, J. (2022). Phenomenological Analysis of the Culture of Sacrifice and Martyrdom in the Wills of the Martyrs of the Holy Defense. *Cultural Guarding of the Islamic Revolution*, 12(26), 325-346. [In Persian]
۲۷. Salamati, P., Abolhassani, F., Shariati, B., & Kamali, M. (2006). Family Education: The Main Strategy of Community-Based Rehabilitation in Iran. *Journal of Rehabilitation*, 7(3). [In Persian]
۲۸. Sertaç Erciş. (2018). Effects of Physical Fitness and Mental Hardness on the Performance of Elite Male Basketball Players. *Journal of Education and Training Studies*. Vol 6 No 9a (2018)
۲۹. Vakili Tanha, M., Ahmadi, S., & Soleimani, M. (2023). Identifying and Formulating a Model of Barriers to Sports Participation of Veterans and Disabled People in Hamadan Province. *Civilica*. [In Persian]
۳۰. Wakefield, J. R. H., Bowe, M., Kellezi, B., Haslam, C., Bentley, S. V., Milani, Z., Gair, H., & McIntosh, J. S. A. (2023). Brothers and sisters in arms: A mixed-methods investigation of the roles played by military support and social identity processes in the mental health of